

Statenmededeling

Onderwerp

Recente ontwikkelingen verkeersveiligheid

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Kennismemen van

Versnelling en focus in de aanpak van verkeersveiligheidsmaatregelen

Aanleiding

De afgelopen decennia hebben we enorme stappen gezet in het verkeersveiliger maken van onze omgeving. Door de toegenomen voertuigveiligheid, de verbeterde infrastructuur en (bijvoorbeeld) de toename van het gordelgebruik, is het aantal verkeersdoden substantieel gedaald. Terwijl er in dezelfde periode een aanzienlijke groei in het aantal afgelegde kilometers was. De afgelopen jaren zien we een stagnatie in de daling van het aantal verkeersdoden. Brabant telt de laatste jaren rond de 100 verkeersdoden per jaar. Daarnaast belanden in Brabant bij benadering jaarlijks bijna 16.000 mensen op de spoedeisende hulp ten gevolge van een verkeersongeval ([VeiligheidNL, 2018](#)). Dat zijn er nog steeds veel te veel. Het jaar 2018 baart ons college in dit kader extra zorgen, want – ondanks alle inspanningen – zijn er dit jaar in Brabant nu al meer verkeersdoden gevallen dan vorig jaar.

In Brabant werken provincie, gemeenten, politie, onderwijsinstellingen en (commerciële) organisaties permanent aan het veiliger maken van het verkeer met een integrale aanpak rondom veilige infrastructuur, mensgerichte maatregelen en handhaving. Ook het rijk zet momenteel in op nieuwe wetgeving en landelijke campagnes om de verkeersveiligheid te vergroten. Met oog op deze zorgwekkende aantallen en de actuele ontwikkelingen op rijksniveau hebben Gedeputeerde Staten opdracht gegeven extra focus aan te brengen in de provinciale verkeersveiligheidsaanpak en projecten die bijdragen aan een veiliger verkeer versneld uit te voeren.

Datum

5 november 2018

Documentnummer

GS: 4432401

PS: 4435739

Bevoegdheid

Op basis van onze uitvoerende rol informeren wij uw Staten over de versnelling en de focus die we aanbrengen in onze verkeersveiligheidsaanpak. Uw Staten kunnen hiervan kennisnemen op basis van uw controlerende rol.

Datum

5 november 2018

Documentnummer

GS : 4432401

PS : 4435739

Kernboodschap

1. *Wij blijven permanent inzetten op de verbetering van verkeersveiligheid in Brabant, en sluiten daarbij aan op het nieuwe [landelijke Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030](#)*

In Brabant werken we met onze partners aan de uitvoering van het Brabants Verkeersveiligheidsplan 2016-2019. De provincie is nauw betrokken bij de totstandkoming van het landelijke Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030, dat dit najaar in de Tweede Kamer moet worden vastgesteld. Wij laten het Brabantse beleid nauw aansluiten op het landelijke plan, onder andere als volgt:

- In het landelijke Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030 wordt gebruik gemaakt van Safety Performance Indicatoren (factoren die een sterke causale relatie vertonen met verkeersonveiligheid). Hiermee is het mogelijk om proactief beleid te maken. In Noord-Brabant zetten we reeds nadrukkelijk in op de risico-gestuurde en proactieve aanpak als basis van onze programmering. We hebben daarnaast, met onze partners, een tool ontwikkeld om 'voorspellende indicatoren' zoals snelheid en intensiteit, te combineren en daarmee de ontwikkeling van verkeersveiligheid nog beter in te kunnen inschatten. De komende periode ontwikkelen we deze tool verder en zetten we in op een versnelde implementatie ervan. Ook hebben wij VeiligheidNL opdracht gegeven om de mogelijke oorzaken van auto- en fietsongevallen nog diepgravender te onderzoeken. Een objectief beeld van ongevallen, snelheden en intensiteiten legt de basis voor het aanscherpen van onze acties en beleid voor de toekomst.
- Het Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030 stelt een nieuwe governance structuur voor, die structurele aandacht voor het thema en integrale besluitvorming faciliteert. De Brabantse samenwerking en overlegstructuur rondom verkeersveiligheid brengt wegbeheerder en handhaver samen en sluit goed aan op de nieuwe landelijke governance structuur. Verkeershandhaving is de verantwoordelijkheid van politie en Openbaar Ministerie. Vanuit onze rol als regievoerder vragen wij blijvend aandacht voor de handhavingscapaciteit voor verkeersveiligheid. In 2019 starten we in nauw onderling overleg met trajectcontrole op de N639 tussen Chaam en Baarle. Ook op de N270 nabij Deurne wordt op ons verzoek binnenkort trajectcontrole ingezet door het Openbaar Ministerie teneinde de verkeersveiligheid hier te verbeteren.
- Het Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030 identificeert diverse risicogroepen in het verkeer. Fietsers zijn een kwetsbare doelgroep. In 2017 vielen voor het eerst meer dodelijk slachtoffers onder fietsers dan onder automobilisten.

43% van de fietsongevallen (dodelijk en letsel) vindt plaats in de B5-gemeenten. We werken aan het opstellen van een integraal actieplan Fiets en verkeersveiligheid in samenwerking met (B5)-gemeenten en andere partners. Dit plan zal zowel gedragselementen als infraoplossingen bevatten en vanaf 2019 worden uitgevoerd.

Datum

5 november 2018

Documentnummer

GS : 4432401

PS : 4435739

2. *We zetten versneld en extra in op verkeersveiligheidsmaatregelen op onze provinciale wegen.*

Als wegbeheerder zijn wij wettelijk verantwoordelijk voor een verkeersveilige inrichting van onze wegen. Van het totale aantal kilometer wegen in Noord-Brabant (22.671 km) beheren gemeenten veruit het meeste (21.247 km), gevolgd door Rijkswaterstaat (874 km) en de provincie (550 km). 2,5% van de wegen in Brabant wordt beheerd door de provincie. Zo'n 13% van het aantal verkeersdoden valt op provinciale wegen. Op deze wegen rijdt relatief veel verkeer, met hogere snelheid dan op gemeentelijke wegen, terwijl er door hun aard en functie relatief veel conflictsituaties en obstakels aanwezig kunnen zijn. Als het gaat om verkeersveiligheid, verdienen provinciale wegen dus veel aandacht. Wij zetten hierbij in op een (middel)lange en een korte termijn aanpak.

Lange termijn:

- In 2000 heeft de provincie Noord-Brabant het eerste Provinciaal Categoriseringsplan vastgesteld, gebaseerd op het gedachtegoed van 'Duurzaam Veilig'. De wegategorisering is een netwerkbenadering gericht op kernfuncties van wegen, leidend tot kaders en richtlijnen voor stroom-, gebiedsontsluitings- en erftoegangswegen (afgekort SW, GOW en ETW). Bij een kernfunctie horen specifieke eisen voor inrichting én gebruik van de weg. Deze categorisering is de basis voor inrichting en onderhoud van de provinciale infrastructuur. Echter bij het huidige gebruik van een aantal provinciale wegen blijkt dat dit categoriseringsplan wordt ingehaald door nieuwe maatschappelijke en technologische ontwikkelingen die van invloed zijn op het gebruik van onze wegen. Daarom hebben wij opdracht gegeven om de huidige wegencategorisering voor de provinciale wegen tegen het licht te houden. Behoren alle provinciale wegen nog tot de categorie waartoe ze in 2000 zijn ingedeeld of vragen nieuwe ontwikkelingen om een heroverweging met bijbehorende kaders voor de inrichting? Deze provinciale categoriseringsstudie past binnen de kaders van het landelijke strategische plan en moet ons komend jaar inzicht geven in provinciale wegen die door veranderende omstandigheden vanuit verkeersveiligheid mogelijk extra aandacht behoeven. De studie geeft ook inzicht in een mogelijke noodzaak om voor specifieke wegen extra maatregelen te nemen. Wij informeren uw Staten voorjaar 2019 separaat over de resultaten van deze studie.

Datum

5 november 2018

Documentnummer

GS : 4432401

PS : 4435739

Korte termijn:

- Gezien de ontwikkelingen in de slachtoffergegevens, hebben we onze (geplande) infrastructurele projecten doorgelicht en besloten om realisatie van een aantal projecten versneld uit te voeren die verkeersveiligheidsknelpunten oplossen. Deze versnelling van projecten betreft onder andere het twee jaar eerder aanleggen van de rotonde Ketenbaan op de N631 in Rijen, het verbeteren van de fietsveiligheid in bebouwde kommen Diessen, Middel- en Oostelbeers in de N395, incl. aanleg van 2 extra rotondes en de aanleg van een rotonde op de N322 nabij Andel.
- Op basis van meldingen door weggebruikers en weginspecteurs voeren wij kleinschalige maatregelen uit ter verbetering van de verkeersveiligheid. Wij hebben de onderhoudsaannemer opdracht gegeven om over te gaan tot een versnelde realisatie van dergelijke maatregelen wanneer de verkeersveiligheid daarmee verbeterd wordt. Hierbij kunt u denken aan aanpassingen in markering zoals het aanbrenge van kantmarkering om de afscheiding tussen fietspad en berm duidelijker zichtbaar te maken, realiseren van fietsoversteken en deze van een duidelijke markering voorzien, bermverhardingen aanbrenge, middengeleiders/ rijbaanscheidingen plaatsen, bebording en aanpassing van de openbare verlichting.

3. *Wij behouden een stevige focus op gedrag in onze verkeersveiligheidsaanpak.*

De mensgerichte aanpak van verkeersveiligheid ligt als publieke taak direct in het verlengde van onze wettelijke taak op het gebied van infrastructuur. Maar liefst 90% van de verkeersongevallen worden veroorzaakt door menselijk gedrag, zoals afleiding, alcohol- en drugsgebruik, rijvaardigheid, rijgeschiktheid en te snel rijden. Landelijk zien we steeds meer aandacht komen voor gedrag, door nieuwe wet- en regelgeving (bijv. ten aanzien van smartphone gebruik in het verkeer) en de MONO-campagne tegen afleiding in het verkeer. Wij vertalen het landelijke plan naar de provinciale en gemeentelijke context.

- Voorlopig blijven we samen met onze partners de campagne *Brabant gaat voor NUL verkeersdoden* uitvoeren, die we jaarlijks laten evalueren. Vanuit het oogpunt van herkenbaarheid en effectiviteit vragen we bij het Rijk aandacht voor een brede landelijke verkeersveiligheids campagne met één herkenbaar motto, zodat provincies de landelijke campagnelender met bijbehorende uitingen kunnen volgen.
- In het verkeer zijn jonge bestuurders een kwetsbare groep. Daarom investeren we, als eerste in Nederland, in het ontwikkelen van verkeerseducatie voor het middelbaar beroepsonderwijs. Dit doen we onder de naam TT-projects, wat een verdere doorvertaling van het TotallyTraffic-pakket van het voortgezet onderwijs is. Wij voeren regie op

verkeerseducatie waarbij we basisscholen ondersteunen met een digitaal monitoringsysteem voor verkeerseducatie.

- Vanuit de subsidieregeling Verkeer en Vervoer dragen wij voor 80% bij aan lokale mensgerichte verkeersveiligheidsprojecten van gemeenten. Tevens voeren wij regie op de effectiviteitsmeting van deze projecten en maatregelen om ervoor te zorgen dat zo effectief mogelijke projecten worden ingezet. De komende jaren helpen we de regio's om vanuit focus weloverwogen keuzes te maken. Dit doen we door het (blijven) aanbieden van effectstudies, tools om met data te werken en het laten uitvoeren van onderzoek.

Datum

5 november 2018

Documentnummer

GS : 4432401

PS : 4435739

Consequenties

1. *Er is sprake van een intensieve aanpak van verkeersveiligheid.*

Ondanks de huidige inzet op verkeersveiligheid zijn er nog steeds te veel verkeerslachtoffers te betreuen. Dit blijft vragen om een intensieve aanpak van verkeersveiligheid. We blijven volop inzetten om de verkeersveiligheid waar mogelijk versneld of extra te verbeteren. We nemen daartoe maatregelen op gebied van gedrag, infra en handhaving.

Afhankelijk van de resultaten van de studie Categorisering provinciale wegen kan het wellicht mogelijk zijn dat er een extra claim wordt gedaan voor het anders inrichten van het areaal.

2. *De evaluatie van het Brabants Verkeersveiligheidsplan 2016-2020 wordt voorbereid en uitgevoerd.*

Het Brabants Verkeersveiligheidsplan loopt eind 2019 af. We evalueren onze werkwijze met het oog op de aanpak voor de komende jaren.

Europese en internationale zaken

Geen.

Communicatie:

Communicatie is een belangrijk onderdeel van onze aanpak voor een veiliger verkeer in Brabant. We blijven daar onverminderd op inzetten. Daar waar verkeersveiligheid een belangrijke reden is om een provinciaal infrastructureel project uit te voeren of maatregelen te nemen, zullen we dan ook nadrukkelijk communiceren teneinde begrip en draagvlak voor de gekozen oplossing te creëren.

Vervolg

[Het Brabants Verkeersveiligheidsplan 2016 - 2020](#) wordt in het eerste kwartaal van 2019 geëvalueerd, zodat partners de uitkomsten daarvan kunnen meenemen in hun planvorming voor 2020. De uitkomsten dienen tevens als input voor de volgende bestuursperiode. Op basis van de resultaten van de categoriseringsstudie kan een prioritering van infrastructurele projecten worden gemaakt.

Datum

5 november 2018

Documentnummer

GS : 4432401

PS : 4435739

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

Programmamanager: de heer H.W.J. Swaans, (073) 681 23 21,
hswaans@brabant.nl.

Opdrachtnemer: mevrouw S.C. Vetkamp, (073) 681 23 68,
svetkamp@brabant.nl.